

**CZASOPISMO PRAWNO-HISTORYCZNE**



P O L S K A   A K A D E M I A   N A U K  
I N S T Y T U T   H I S T O R I I   —   K O M I S J A   H I S T O R I I   P A Ń S T W A   I   P R A W A

---

CZASOPISMO  
PRAWNO-HISTORYCZNE

TOM XXIX—ZESZYT 2

1977

---

P A Ń S T W O W E   W Y D A W N I C T W O   N A U K O W E

## KOMITET REDAKCYJNY

Andrzej Ajnenkiel, Juliusz Bardach, Stanisław Grodziski, Bogusław Leśnodorski,  
Henryk Olszewski (sekretarz redakcji), Kazimierz Orzechowski, Michał Szczaniecki  
(redaktor), Monika Senkowska-Gluck, Jan Wąsicki, Adam Wiliński

---

**Adres Redakcji:** 61-809 Poznań, ul. Czerwonej Armii 90, Collegium Iuridicum

Printed in Poland

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE — ODDZIAŁ W POZNANIU

Nakład 410+90 egz. Ark. wyd. 21,0. Ark. druk. 16,75. Papier druk. sat. kl. V, 70 g, 70×100. Oddano do składania 17 VI 1977 r. Podpisano do druku 18 II 1978 r. Druk ukończono w lutym 1978 r. Nr zam. 625/44, U-1/1064. Cena zł 65,—

DRUKARNIA UNIWERSYTETU IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

# SPIS TREŚCI — TABLE DES MATIÈRES

Tom XXIX — Zeszyt 2

## I. BODINIANA

|                                                                                                                         |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Alberto Tenenti, <i>La première édition de la République et l'œuvre de Machiavel</i> . . . . .                          | 1  |
| Juan Beneyto, <i>La réception de la pensée de Bodin en Espagne</i> . . . .                                              | 13 |
| Jaroslav Chtchapov, <i>Jean Bodin et la science sociale russe</i> . . . .                                               | 21 |
| Aurel H. Golimas, <i>Le Bodinisme et la Roumanie</i> . . . . .                                                          | 29 |
| <u>Michał Szczaniecki</u> , <i>Jean Bodin et la Pologne</i> . . . . .                                                   | 39 |
| Waldemar Voisé, <i>Deux républiques opposées — Fricius et Bodin</i> . . .                                               | 55 |
| Louis Théo Maes, <i>L'„autre” Bodin: Jean Bodin, auteur du traité de la „Démonomanie des sorciers” (1580)</i> . . . . . | 65 |

## II. ROZPRAWY — ARTICLES

|                                                                                                                                    |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Cezary Kunderewicz, <i>Prawo budowlane starożytnego Rzymu (I)</i> . . . .                                                          | 91  |
| <i>Le droit de la construction de Rome ancienne (I)</i> . . . . .                                                                  | 115 |
| Ambroży Bogucki, <i>Ze studiów nad polskimi urzędnikami nadwornymi w XIII w.</i> . . . .                                           | 117 |
| <i>Les offices de la cour en Pologne au XIIIe siècle</i> . . . . .                                                                 | 142 |
| Marek Wąsowicz, <i>Początki Prokuraturii Generalnej Królestwa Polskiego</i>                                                        | 143 |
| <i>Les débuts de la Procuratie Générale dans le Royaume de Pologne (1816 - 1821)</i> . . . . .                                     | 163 |
| Artur Korobowicz, <i>Przebieg prac legislacyjnych nad projektami reformy sądownictwa w Królestwie Polskim po 1863 r.</i> . . . .   | 165 |
| <i>Déroutement des travaux législatifs sur les projets de réforme de la juridiction du Royaume de Pologne après 1863</i> . . . . . | 186 |
| Stanisław Ehrlich, <i>Otto Gierke mniej znany</i> . . . . .                                                                        | 189 |
| <i>Otto Gierke — moins connu</i> . . . . .                                                                                         | 206 |

## III. PRACE DROBNE I MATERIAŁY — MISCELLES

|                                                                                          |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Henryk Wisner, <i>Konstytucje Wielkiego Księstwa Litewskiego w dobie Wazów</i> . . . . . | 207 |
|------------------------------------------------------------------------------------------|-----|

## IV. ARTYKUŁY RECENZYJNE — ARTICLES CRITIQUES

|                                                                               |     |
|-------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Juliusz Bardach, <i>Tadeusz Manteuffel a historia państwa i prawa</i> . . . . | 219 |
|-------------------------------------------------------------------------------|-----|

V. RECENZJE I NOTY RECENZYJNE — *COMPTES RENDUS ET NOTES  
CRITIQUES*

|                                                                                                                                                                 |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Michaił N. Andreev, Rimsko czastno pravo. 5. wyd. (Marek Kuryłowicz)                                                                                            | 277 |
| Lesław Pauli, Infirmitas sexus. Sytuacja prawna kobiet w świetle przepisów karnych ustawodawstwa statutowego miast włoskich (Irena Malinowska-Kwiatkowska)      | 232 |
| G. Kisch, Studien zur Rechts- und Sozialgeschichte des Deutschordenslandes (Karol Górski)                                                                       | 237 |
| Anna Sucheni-Grabowska, Monarchia dwu ostatnich Jagiellonów a ruch egzekucyjny. Cz. 1: Geneza egzekucji dóbr (Jacek S. Matuszewski)                             | 238 |
| Barbara Smoleńska, Struktura i funkcjonowanie zarządu dóbr wilanowskich (1800 - 1864). Studium z zakresu organizacji zarządzania w rolnictwie (Hubert Izdebski) | 244 |
| Lorant Tilkovszky, Južné Slovensko v rokach 1938 - 1945 (Józef Ciągwa)                                                                                          | 246 |
| Jozef Fischer, Učebná pomočka z dejín štátu a práva socialistických krajín (Józef Ciągwa)                                                                       | 247 |

\*

\*                      \*

|                                                                                                                                                                                |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| André Gouron i Odile Terrin, Bibliographie des coutumes de France. Editions antérieures à la Révolution (Wacław Uruszczałak)                                                   | 249 |
| A. R. Korsunskij, Istorija Ispanii IX - XIII vekov (Stanisław Russocki)                                                                                                        | 249 |
| Obščestvo i gosudarstvo feodal'noj Rossii (Stanisław Russocki)                                                                                                                 | 250 |
| L. V. Cerepnin, Ešče raz o feodalizmie v Kievskoj Rusi (Stanisław Russocki)                                                                                                    | 250 |
| Drevnerusskie knjaževskie ustavy XI - XV vekov. Izd. J. N. Ščapov (Stanisław Russocki)                                                                                         | 251 |
| Karl Bosl, Böhmen und seine Nachbarn. Gesellschaft, Politik und Kultur in Mitteleuropa (Stanisław Russocki)                                                                    | 251 |
| Staroslověnské legendy českého pouvodu. Nejstarší kapitoly z dějín česko-ruských kulturních vztahou (Stanisław Russocki)                                                       | 252 |
| V. T. Pašuto i I. V. Štal, Korčula. Korčulskij statut kak istoričeskij istočnik izučeniya obščestvennogo i političeskogo stroja ostrova Korčuli XIII veka (Stanisław Russocki) | 252 |
| J. Szűcs, Theoretical elements in Master Simon of Kéza's Gesta Hungarorum (1282 - 1285 A.D.) (Stanisław Russocki)                                                              | 235 |
| Karol Górski, Communitas-princeps-Corona regni. Studia selecta (Stanisław Russocki)                                                                                            | 253 |
| Decreta Regni Hungariae — Gesetze und Verordnungen Ungarns 1301 - 1457. Ed. Georgius Bónis (Stanisław Russocki)                                                                | 254 |
| Peter S Lewis, La France à la fin du Moyen-âge (Stanisław Russocki)                                                                                                            | 254 |
| Kul'turnyje svjazi narodov Vostočnoj Evropy v XV veka. Pod red B. A. Rybakova (Stanisław Russocki)                                                                             | 255 |
| Akty Russkogo Gosudarstva 1505 - 1626 godov (Stanisław Russocki)                                                                                                               | 255 |
| Antony Polonsky, The Little Dictators. The History of Eastern Europe since 1918 (Władysław T. Kulesza)                                                                         | 256 |

VI. KRONIKA -- *CHRONIQUE*

|                                                                                                       |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Kongres historycznoprawny w Linzu (Lesław Pauli) . . . . .                                            | 257 |
| Czterdziestolecie pracy naukowej profesora Zdzisława Kaczmarczyka (Ewa Borkowska-Bagieńska) . . . . . | 258 |
| Kolokwium habilitacyjne dr Teresy Janasz (Kazimierz Orzechowski) . . . . .                            | 258 |
| Kolokwium habilitacyjne dra Adama Lityńskiego (Ewa Borkowska-Bagieńska) . . . . .                     | 258 |
| Obrona pracy doktorskiej mgr Jacka S. Matuszewskiego (Marek Markiewicz) . . . . .                     | 259 |
| Obrona pracy doktorskiej mgr Kazimierza Barana (Marian Niziołek) . . . . .                            | 259 |
| Finał VII Olimpiady Historycznoprawnej w Poznaniu (Jerzy Walachowicz) . . . . .                       | 260 |

## WSPÓŁPRACOWNICY ZESZYTU 2

Juliusz Bardach (Warszawa)  
Juan Beneyto (Madryt)  
Ambroży Bogucki (Rypin)  
Ewa Borkowska-Bagieńska (Poznań)  
Jarosław Chtchapov (Moskwa)  
Józef Ciągwa (Katowice)  
Stanisław Ehrlich (Warszawa)  
Aurel Golimas (Bukareszt)  
Karol Górski (Toruń)  
Hubert Izdebski (Warszawa)  
Artur Korobowicz (Lublin)  
Władysław T. Kulesza (Warszawa)  
Cezary Kunderewicz (Łódź)  
Marek Kuryłowicz (Lublin)  
Louis Théo Maes (Antwerpia)  
Irena Malinowska-Kwiatkowska (Kraków)  
Marek Markiewicz (Łódź)  
Jacek S. Matuszewski (Łódź)  
Marian Niziołek (Kraków)  
Kazimierz Orzechowski (Wrocław)  
Lesław Pauli (Kraków)  
Stanisław Łussocki (Warszawa)  
Michał Sczaniecki (Warszawa)  
Alberto Tenenti (Paryż)  
Wacław Uruszczał (Kraków)  
Waldemar Voisé (Warszawa)  
Jerzy Walachowicz (Poznań)  
Marek Wąsowicz (Poznań)  
Henryk Wisner (Warszawa)